

2023

ÖZALP İLÇE RAPORU

Özalp Tarihçesi:

Özalp ilçesi 1869 yılında Mahmudiye adıyla bu günkü Saray ilçe merkezinde kurulmuştur. 1948 yılında bu günkü Özalp merkezine taşınmış ve burası ilçe merkezi haline dönüştürülmüştür. Bölgede Urartular, Persler, Bizanslılar, Selçuklular, Sökmenler, Karakoyunlular ve Akkoyunlular değişik zamanlarda hâkimiyet kurmuşlardır.

Eski ismi Mahmudiye olan daha sonra Saray olarak adlandırılan Özalp 1869 yılında Hakkâri sancağına bağlanarak kaza yapılmıştır. Özalp ismi Kazım Karabekir'in burayı kurtarması sonucu onun soy ismi olan (Kazım Özalp) Özalp ismi verilmiştir.

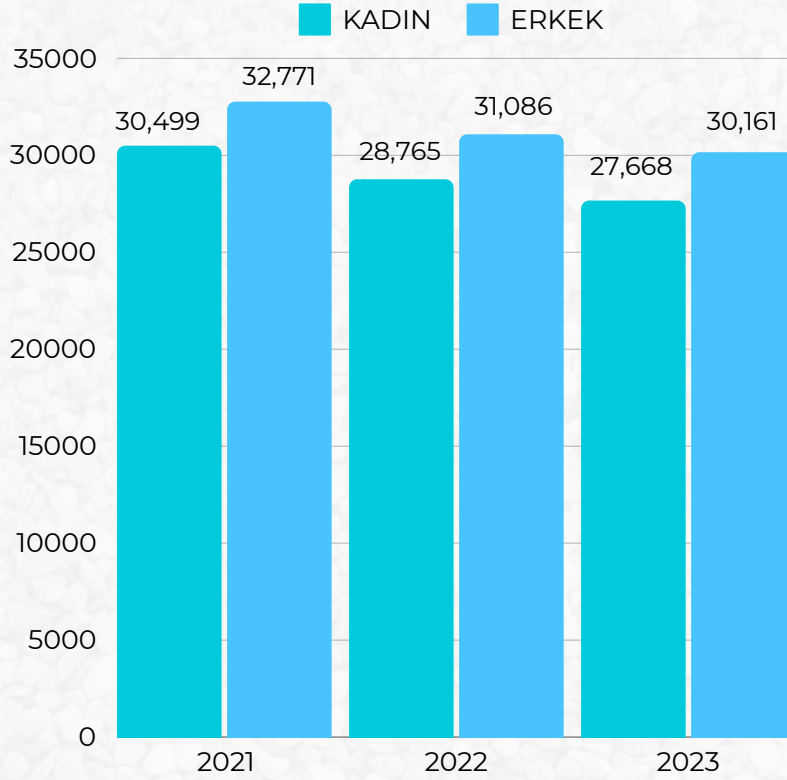
Özalp Coğrafyası:

İran sınırına 45 km mesafe de kurulan Özalp Doğu Anadolu Bölgesinin Yukarı Murat bölümünde yer alır. Denizden yüksekliği 2100 metredir. İlçenin Van iline uzaklığı 64 km'dir. Doğusunda İran ve Saray ilçesi, batısında Van, güneyinde Gürpınar, kuzeyinde Muradiye ve Çaldıran ilçeleri komşudur. Toplam yüzölçümü 2380 km²'dir. Van ilini İran'a bağlayan demiryolu Özalp ilçesinden geçmektedir.

İlçe karasal iklime sahiptir. Kışları soğuk ve sert geçer. Yazlar sıcak ve kurudur. Yağış şekli genellikle kar şeklindedir. İlkbahar aylarında ise yağmurlar görülür

Özalp Nüfusu

Özalp Nüfus Yapısı:

2023 yılı sonunda adrese dayalı nüfus sistemi verilerine göre Özalp toplam nüfusu **57 bin 829** kişi olarak hesaplanmıştır. Nüfusun **27 bin 668**'ini kadın **30 bin 161**'inierkek nüfusu oluşturmaktadır.

İlçe ekonomisinin temeli hayvancılığa dayanır. Gerek canlı hayvan ticareti gerekse hayvansal ürünlerin satışı yapılmaktadır. Tarımsal faaliyetlerinde yapıldığı ilçe de sınır ticareti de gelişmiştir. İlçe merkezinde küçük çapta ticari işletmeler bulunmaktadır.

İlçenin İran'a sınır komşusu olması sınır ticaretini geliştirmiştir.

Kapıköy sınır kapısına bu ilçeden gidilir. Sınır köylerde yapılan sınır ticareti köy halkında büyük katkı sağlamaktadır.

Tarım ve Hayvancılık:

İlçenin ekonomisinin temeli hayvancılıktır. Tarımsal faaliyetler yürütülür ancak bu genelde geçimlik ekonomi çerçevesinde yapılır.

Tarım coğrafi yapı ve iklim koşulları nedeniyle fazla gelişme gösterememiştir. Tarımsal ürünler daha çok tahıllar üzerinedir. İlçe de toplam işlenen alan 366.453 dekarıdır. Toplam alanın 128.760 dekarı nadasa bırakılmaktadır. Hayvancılığın yoğun olmasına karşın yem bitkileri alanı daha düşüktür. Örtü altı tarım alanı 3 iken plastik sera alanı 3 dekarıdır.

Toplam Alan	Nadas Alanı (Dekar)	Sebze Alanı (Dekar)	Meyveler, İçecek Ve Baharat Bitkilerinin Alanı (Dekar)	Süs Bitkileri Alanı (Dekar)	Tahıllar Ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Alanı (Dekar)
366.453	128,760	6	153	0	237.534

Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler Üretimi:

Ürün Adı	Ekilen Alan (Dekar)	Hasat Edilen Alan (Dekar)	Verim (Dekar)	Üretim Miktarı (Ton)
Buğday	87.000	83.000	206	17.139
Mısır	23	23	4.000	92
Arpa	49.000	47.000	174	8.190
Fasulye Kuru	10	10	300	3
Nohut	51	48	125	6
Kırmızı Mercimek	450	450	104	47
Yonca	38.000	36.000	1.500	54.000
Korunga (Yeşil ot)	28.000	27.000	1.100	29.700
Çayır Otu	35.000	33.000	650	21.450
Toplam	237.534	226.531	8.159	130.627

Sebze Üretimi:

Ürün Adı	Ekilen Alan (Dekar)	Üretim (Ton)
Taze Fasulye	3	3
Sivri Biber	1	2
Salatalık (Sofralık)	1	5
Domates (Sofralık)	1	5
Toplam	6	15

Meyve Üretimi:

Ürün Adı	Toplu Meyve Alanı (Dekar)	Meyve Veren Ağaç Sayısı	Meyve Vermeye n Ağaç Sayısı	Verim (Kg/Mey ve Veren A.S)	Üretim (Ton)
Çekirdekli Üzüm	3	0	0	0	0
Elma Golden	2	0	400	0	0
Diğer Elmalar	43	0	3.340	0	0
Armut	25	2.430	0	0	0
Kayısı	11	185	120	27	5
Kiraz	57	0	2.500	0	0
Çilek	2	0	0	500	1
Badem	10	0	10.000	0	0

Hayvancılık:

Hayvancılık ilçenin temel geçim kaynağıdır. Küçükbaş ve büyükbaş hayvancılık yoğunlaşmıştır. Daha çok canlı hayvan satışı yapılırken hayvansal ürünler Van ili firmalarına satışı yapılmaktadır.

Hayvan Adı	Canlı Hayvan Sayısı (Baş)
Sığır (Saf kültür, Kültür Melezi, Yerli, Manda, Manda yavrusu, Buzağı, İnek, Öküz, Tosun, Boğa)	5.325
At, Katır, Eşek	682
Koyun (Yerli, Merinos) Keçi (Tiftik, Kıl)	333.372
Hindi, Kaz, Ördek, Beç Tavuğu	6.200
Toplam	345.579

İlçenin Turistik Yerleri:

Aşağı Tulgalı Köyü Kümbeti:

Tarihi bir yapıdır ve geçmişi 1900'lü yıllara kadar uzanmaktadır. Bu köy, eski adıyla Aşağı Ahurik olarak bilinmekteydi ve ismi 1950'lerin sonlarında değiştirilerek günümüzdeki adıyla kayıtlara geçmiştir. Ayrıca, köy Kürtler tarafından Axurk olarak da anılmaktadır.

Aşağı Tulgalı Köyü Kümbeti, Van ilçesinde yer alan bir Kümbet olarak bilinen anıtsal bir yapıdır.

Akgöl:

Van ili, Özalp ilçesi sınırlarında bulunan kapalı havzalı tektonik göldür.

Denizden yüksekliği 2343 m, alanı 407 hektar, derinliği 3-5 m arasında değişir. Gölün dışarıya akışı yoktur, bu nedenle suları tuzludur. Yağış ve kaynak suları ile beslenir. İlkbahara göre yaz mevsiminde göl küçülür, bazı yıllar tamamen kurur. Kuruyan gölden geriye tuzlu bir yüzey kalmaktadır. Yağışlı dönemlerde göl yeniden oluşmaktadır. Herhangi bir akarsuyla beslenmeyen gölün su dengesi oldukça hassastır. Yağışın az, sıcaklığın fazla olduğu dönemlerde gölün her zaman kuruma tehlikesi bulunmaktadır. Göl 1965 yılında çizilen haritalara göre alanının 3/4'ünü kaybetmiştir. Yöre insanları, gölün 1949 yılında taşıdığını, DSİ tarafından açılan kanal ile Tosun Deresi'ne drene edildiği bilgisi vermektedir. Alanda kanla izleri günümüzde de seçilmektedir. Oysa son yıllarda kurak dönemlerde gölün tamamen kurduğu görülmektedir.

Göl flamingo, angut, suna ve turna gibi kuşlara ev sahipliği yapmaktadır. Göl, flamingolar için beslenme ve üreme alanıdır. Akgöl, Van Gölü Kapalı Havzası içinde yer alır.

Akgöl'ün 2,8 km güneydoğu yönünde Çöplük Gölü isimli küçük bir göl bulunur. Yağış suları ile beslenen gölün üç tarafı setteler ile kapatılmıştır. Gölden sulamada yararlanılır.

Boğa Gölü:

Boğa Gölü Van Özalp İlçesine bağlı Sağmal (Noşar) Mahallesinde bulunan küçük bir gölet. Halk arasında dile getirilen efsaneye göre geniş bir merada yer alan bu gölette bir boğa yaşıyor.

Özalp İlçesi Eğitim:

İlçede Milli Eğitim Müdürlüğünün verilerine göre 16.181 öğrenci vardır.

İlçe Milli Eğitim verilerine göre; okul sayısı 128, derslik sayısı: 719 öğretmen sayısı 987, derslik başına öğrenci sayıları ilköğretim ve ortaöğretimde 49, lisede 32, mesleki ve teknik eğitimde 24'dür.

Özalp'ta Öne Çıkanlar:

- Küçükbaş ve büyükbaş hayvan potansiyeli
- Tarımsal üretim
- Sınır ticareti

Özalp'ta Yatırım Alanları:

- Hayvancılık ile ilgili tüm yatırımlar
- Turizm yatırımları
- Sınır ticareti ile ilgili yatırımlar
- İlçenin sınıra yakın olması nedeniyle sanayi işletmeleri ile ilgili tüm yatırımlar
- Tarımsal ürünler ile ilgili yatırımlar

Özalp'ta Yapılması Gerekenler

- Mevcut ulaşım yollarının iyileştirilmesi
- Kapıköy Sınır Kapısının daha aktif hale gelmesi ile yolların uluslar arası geçişlere uygun hale getirilmesi.
- Mevcut küçükbaş ve büyükbaş hayvan potansiyelinin korunması ve sayılarının artırılması için modern çalışmaların yapılması
- Hayvan yetiştiricilerine gerekli devlet desteğinin sağlanması
- Hayvan üreticilerine gerekli eğitimin verilmesi
- Hayvansal ürünlerin işlenmesi ve pazara sunulması için modern tesislerin kurulması
- Küçük sanayi sitesinin kurulması
- Sivil toplum kuruluşlarının açılmasını desteklemek
- İlçeden göçü engelleyecek gerekli ekonomik açılımların yapılması
- Tarihi turistik yapıların restore edilerek turizme kazandırılması